

میزان رانت خواری در سینما

آینه اوضاع فیلم ساز است

مسعود فراستی سینمای ایران را از امید ناسیاه نمای تحلیل کرد

به جرئت می توان گفت مسعود فراستی، چهره این هفته سینمای ایران است. او هر زمان در برنامه ای حضور پیدا می کند، به راحتی می توان حدس زد که چهره اول یک هفته رسانه های رسمی ونیز مجازی خواهد بود. او این هفته مانند گذشته، چهره اول سینما شد و سخنانش مورد تحلیل و بحث برخی موافقان و مخالفانش قرار گرفت. او چند روز پیش در نشست، سینمای ایران، از امیدتا سیاه نمایی، با تأکید بر اینکه سینما آینه اجتماعی خودش نیست، در برابر بسیاری از صاحب نظران فرهنگ و هنر که سینما را آینه جامعه می دانستند، ایستاد.

این منتقد جنجالی سینمای ایران در این نشست گفت: من معتقدم سینما آینه نیست و ابدا هنر، آینه نیست. هنر به نظر من، اگر هم آینه باشد، آینه هنرمند است. سینما وقتی آینه فیلم ساز است [فیلم سازی که من دوست داشته باشم یا نداشته باشم]، فیلم مشخص است که متعلق به او یا تهیه کننده و یا هر دو نفر آن هاست و در چه دوره ای ساخته شده است.

این منتقد سینما با تأکید بر اینکه هیچ فیلم سازی در تاریخ سینما آینه اجتماعی خودش نیست، گفت: این مسئله دعوی قدیمی من و مرتضی اوینی عزیز بود. اما سینمای امروز ما خیلی آینه اوضاع است، نه اینکه فیلم ساز این قدر تعهد داشته است که اوضاع را منعکس کند، نه! اصلا تعهدی ندارد اما این میزان رانت خواری در سینما آینه اوضاع فیلم ساز است. این میزان بی ارتباطی با مخاطب و مسائل او اوقعا نوبر است! او ی گفت: در سینمای جدی دنیا از شکل و ریتم و شکل آن خواهید فهمید یک اثر متعلق به چه مقطعی از زمان است، اما مخاطب از سینمای ایران چنین چیزی نمی فهمد، مقدار کنهنگی فیلم ها می گوید دهه ۶۰ است یا آپارتمان نشینی آثار ۲۰ سال اخیر نشان می دهد فیلم متعلق به دود دهه اخیر است، همین. سینمای ایران هیچ ارتباطی با مخاطب ندارد و در سال تنها یک یا دو فیلم ممکن است با مخاطب ارتباط جدی داشته باشد.

فراستی با تأکید بر اینکه سینمای ایران، آینه آدم های خودش است، افزود: سینمای ایران به جای اینکه خود آگاه را به مخاطب نشان دهد، نا خود آگاه را نشان می دهد، یعنی همه بیماری هایش را نشان می دهد. نه فقط در باره ما هنر با زتاب نا خود آگاه صاحب اوست، بلکه در جهان نیز چنین است. اگر هنر خود آگاه بود هنری خلق نمی شد؛ زیرا انگیزه ای برای نوشتن و ساختن آنچه به آن آگاه است، وجود ندارد. این منتقد پیام را خود آگاه دانست و گفت: فیلم ساز اگر قصد انتقال پیام داشته باشد باید به تلگراف خانه برود و ربطی به سینما ندارد، زیرا هنر پیام نمی دهد، بلکه حس های انسانی را برمی انگیزد، کاری که فلسفه و هر چیز دیگر از انجام آن عاجز است؛ لذا برانگیختگی حس اساسا کار هنر است.

خبر

اوج با ۱۰ فیلم سینمایی در راه «فجر ۴۱»

سازمان هنری رسانه ای اوج، قصد دارد امسال ۱۰ پروژه سینمایی برای حضور در چهارمین دوره جشنواره فیلم فجر آماده کند. به گزارش خبرگزاری «مهر»، مهرماه سال گذشته بود که احسان محمد حسنی، رئیس سازمان اوج، طی نشستی عنوان کرد: ساخت چند فیلم سینمایی در دستور کار این سازمان قرار دارد اما به دلیل شرایط کرونایی و موضوع در آمد زایی، ترجیح این مجموعه بر این بوده است که در عرصه سریال سازی فعال باشند. حال با فروکش کردن کرونا، سازمان اوج قرار است در سال جاری ۱۰ پروژه سینمایی را با همکاری فیلم سازان جوان و با سابقه تولید کند که با برخی از آن ها پیش تر هم همکاری داشته است. این فیلم ها در حوزه دفاع مقدس، شهدای اشخاص، تاریخ اسلام و تبیین وقایع انقلاب هستند که از میان آن ها می توان به فیلم سینمایی شهید بروجردی و شهید زین الدین اشاره کرد. محصولات سازمان اوج در حال حاضر در مرحله نهایی کردن متن فیلم نامه. انتخاب بازیگر و البته تولید هستند. این سازمان در نظر دارد از میان این آثار حداقل هشت فیلم را به چهل و یکمین جشنواره فیلم فجر برساند.

«طنز ستان»، روی آنتن شبکه نسیم

مجموعه تلویزیونی «طنز ستان» با تهیه کنندگی محمد تاجیک از ۱۸ تیر مصداق با عید قربان از شبکه نسیم پخش خواهد شد. به گزارش روابط عمومی سیما، این مجموعه با ساختار ترکیبی نمایشی و به صورت آیتم محور و بر اساس موضوعات روز جامعه و با زبان طنز تولید می شود. ایجاد روحیه نشاط و شادی، ترویج اخلاق مداری و تکیه بر اصالت و ریشه های آب و خاک، امید بخشی و ترویج روحیه امید به زندگی و آینده، استفاده از استعداد های عالی هنرمندان و طنان از شهر ها و روستا های کشور با حفظ رنگین کمان گویش های شیرین و آداب و رسوم و گردشگری آن ها، ترویج فرهنگ حفظ محیط زیست و مطالبه گری مردمی، جزو اهداف اصلی این برنامه است. مخاطبان علاقه مندی می توانند تولیدات طنز خود را برای این برنامه که صفحه ای در تلویویون دارد، ارسال کنند. از دیگر بخش های «طنز ستان» می توان به ترانه های نقیضه اشاره کرد که در قالب طنز به مطالبات مردمی با حفظ عدالت و سیاه نمایی نکردن می پردازد.

پیش تولید «نون خ ۴» آغاز شد

مهدی فرجی، تهیه کننده سریال «نون خ»، از آغاز پیش تولید فصل چهارم این مجموعه طنز خبر داد. به گزارش «ایسنا»، او با انتشار عکسی در کنار سعید آقاخانی در فضای مجازی نوشت: «آغاز پیش تولید سریال «نون خ» ۴، به مدد و لطف الهی ان شاء...» تا کنون سه فصل از مجموعه «نون خ» به کارگردانی سعید آقاخانی برای شبکه اول ساخته شده است. «نون خ ۱، ۲ نوروز ۹۸ از شبکه یک سیما روی آنتن رفت. سری دوم این مجموعه طنز نیز سال ۹۹ پخش شد، «نون خ ۳» نوروز ۱۴۰۰ از شبکه اول روی آنتن رفت. سعید آقاخانی، علی صادقی، شقایق دهقان، سیروس میمنت، سید علی صالحی، هدیه بازوند، ندا قاسمی، کاظم نوربخش، پاشا جمالی، نسرین مرادی و... از بازیگران اصلی «نون خ» هستند.

شهریار

شهریار

فرهنگ و هنر

نگاهی به فیلم هایی که در روزهای پایانی این هفته روی آنتن تلویزیون می رود

پخش اثری به یاد مر حوم «بایز انمنش»

گروه فرهنگ و هنر

پنجشنبه و جمعه، ۲۶ و ۲۷ خرداد، فیلم های تلویزیونی و سینمایی مختلفی روی آنتن شبکه های تلویزیون می رود، فیلم هایی در ژانرهای متفاوت که هر کدام می توانند گروهی از مخاطبان را با خود همراه کنند. در فهرست

پخش این هفته شبکه های سیما هم آثار خاطره انگیز و هم فیلم هایی که در سال های اخیر تولید شده اند، قرار گرفته است که در ادامه برخی از آن ها را مرور می کنیم.

● پخش دومین ساخته رخشان بنی اعتماد شبکه یک فردا ساعت ۱۶ فیلم سینمایی «زرد قناری» به کارگردانی رخشان بنی اعتماد را روی آنتن می برد. این فیلم که دومین ساخته سینمایی بنی اعتماد محسوب می شود، در ژانر کمدی درام محصول سال ۱۳۶۷ است. «زرد قناری» داستان کفاش جوانی به نام نصرا... مددی است که سهمش را در کفاشی می فروشد تا قاطعه زمینی بخرد و روی آن به زراعت مشغول شود. زمینی را که او قول نامه می کند، صاحبش در تهران با سند جعلی به فرد دیگری هم فروخته است. از این رونصرا... همراه زن و فرزندانش برای پیگیری ی پروند را هی تهران و در خانه پدرزن ساکن می شود، اما راه به جایی نمی برد. مهدی هاشمی در نقش نصرا... به همراه گلاب آدینه، حمیده خیرآبادی و منوچهر حامدی از جمله بازیگرانی هستند که در این فیلم نقش آفرینی کرده اند.

● جواد عزتی در قالب تلویزیون فیلم سینمایی «فرشته ها با هم می آیند» به کارگردانی حامد محمدی که تا به امروز در زمان های مختلفی راهی آنتن تلویزیون شده است، بار دیگر جمعه ۲۷ خرداد ساعت ۲۰:۲۳ از شبکه ۲ پخش می شود. جواد عزتی که یکی از ستارگان این سال های سینما و تلویزیون محسوب می شود، بازیگر اصلی فیلم سینمایی «فرشته ها با هم می آیند» است. در کنار

او دیگر بازیگرانی چون نازنین بیاتی، رضا ناجی و الهام کردا نیز به ایفای نقش می پردازند. این فیلم که اولین ساخته حامد محمدی محسوب می شود، داستان طلبه جوانی به نام احمد با بازی جواد عزتی است که به همراه همسرش، لیلا (نازنین بیاتی)، با تنگدستی روزگار را می گذراند. لیلا و احمد در انتظار اولین فرزندشان هستند، تا اینکه مشخص می شود که لیلا سه قلو باردار است. همین موضوع مشکلات مالی زندگی آن ها را بیشتر می کند.

● «روز باران» با بازی مرحوم بایز انمنش فیلم سینمایی «روز باران» ششمین ساخته اسماعیل براری، جمعه ساعت ۱۱ از شبکه نمایش پخش می شود. این فیلم در شهرستان کوبری سرایان در استان خراسان جنوبی ساخته شده است و داستان مردم یک روستای حاشیه کویر را روایت می کند که در خشک سالی، نماز باران برگزار می کنند. اما در گوشه ای نیز دو کودک ک پتیم که سقف خانه شان فرو ریخته است، دست به دعا برداشته اند تا باران نیارد. مرحوم غلام رضا بایز انمنش، هنرمند مشهدی، یکی از اصلی ترین بازیگران این فیلم سینمایی است که در ژانر سینمای معناگرا و برای مخاطب کودک و نوجوان ساخته شده است. غلام رضا عرف نژاد، و امیر محاسبتی، از دیگر بازیگران مشهدی «روز باران» هستند. این اثر که سال ۱۳۸۵ تولید شده، در چندین جشنواره به نمایش درآمده و از آن قدردانی شده است.

● «ژنرال» روی آنتن شبکه نمایش فیلم تلویزیونی «ژنرال» به کارگردانی علی شاه حاتمی، امروز ساعت ۱۳ از شبکه نمایش پخش می شود. «ژنرال»، قصه دوروحانی به نام های حمیدو کریم است که نیت کرده اند به جبهه بروند و در گردان شهادت که گردان خط شکن است، مشغول به خدمت شوند، اما از آنجایی که نیروهای این گردان تکمیل است، حاج علی فرمانده گردان نمی تواند آن ها را بپذیرد. در این فیلم میلاد کی مرام و علی اوسینود

زبان فارسی میراث مشترک همه کشور های فارسی زبان است. متأسفانه در این روز ها خبر های خوبی درباره زبان فارسی از افغانستان به گوش نمی رسد که در فرصتی دیگر به آن خواهیم پرداخت. در این یادداشت، اشاره ای خواهم کرد به زبان فارسی تاجیکی که به دلیل ده ها سال سلطه کمونیست، به سختی خودش را حفظ کرد. تاجیک ها که علاقه بسیار به زبان فارسی و مشاهیر این سرزمین بزرگ فرهنگی دارند، هنوز کامشان را به زبان فارسی شیرین می کنند، اگر چه مشکلاتی وجود دارد؛ چون سال ها با خط سیریلیک کار کرده اند.

ظاهرا در زمان شوروی در قانون اساسی، شرطی گذاشته شده بود که استقلال یک جمهوری به این است که زبان مخصوص خود را داشته باشد و با یک کشور هم زبان خارجی هم جوار باشد. این بود که قوم تاجیک، زبان تاجیک را انتخاب کرد با عنوان زبان تاجیکی که در واقع فارسی تاجیکی بود. مردم به زبان فارسی تاجیکی آشنا بودند، ولی در نظام کارگزاری، زبان روسی بود.

البته یک نکته دیگر هم وجود دارد که این نکته را در سفر چند سال پیش به این کشور و از گفت وگوهایم با استادان تاجیکستان در یافتم. آن نکته این است که در این کشور گروهی معتقد بودند چون خط عربی است، باید کاملا عوض شود (شبیه این نظر گاهی از طرف تندروها در ایران هم شنیده می شد)؛ ولی برخی راهکار اصلاحی داشتند و می گفتند اصل خط نباید عوض شود؛ چون میراث گذشته ما با این خط به ما رسیده است. یاد می آید که دکتر میرزا ملا احمد، از شخصیت های ادبی این کشور و رئیس انجمن دوستی تاجیکستان و ایران، به نکته ظریفی اشاره می کرد و معتقد بود: ما خود مان نتیجه این تغییر خطر را دیده و تجربه کرده ایم (تغییر خط به سیریلیک) و می دانیم

نقش آفرینی کرده اند.

● اولین اثر نرگس آبیار

فیلم سینمایی «اشیا از آنچه در آیینمی بینید به شما نزدیک ترند» اولین اثر نرگس آبیار، سازنده فیلم های «شیار ۴۳»، «نفس» و «شی» که ماه کامل شد، فردا ساعت ۱۳ از شبکه نمایش پخش می شود. این فیلم ۱۵ مرداد ۱۳۹۴ در سینماهای ایران اکران شد، درباره زن بارداری از قشر ضعیف جامعه به نام لیلادت که به همراه همسرش فرید و فرزند و ساله اش، مستأجر دو پیرزن مهربان است. روزی برای لیلا مهمان می رسد که میزبانی از او برای لیلا ماجراهایی پیش می آورد. در این فیلم درام خانوادگی گلاره عباسی، حسام بیگللو، گیتی معینی، امیر غفارمنش و مهراں رجبی هنرنمایی می کنند.

● پخش یک فیلم خاطره انگیز دهه ۶۰

فیلم سینمایی «مردی که موش شد» به کارگردانی احمد بخشی، فردا ساعت ۱۸ از شبکه افق پخش خواهد شد. این فیلم

تا کسی پلیس در واقع روایتگر داستان یک راننده تاکسی است که در ارتباط با دستگیری یک قاچاقچی با پلیس همکاری می کند.

● «سفر به خیر» در قالب تلویزیون

فیلم سینمایی «سفر به خیر»، اولین ساخته داریوش مؤدبیان، امروز ساعت ۲۱ از شبکه نمایش پخش می شود. در این فیلم که محصول سال ۱۳۷۳ است، اکبر عبدی، زنده یاد حمیده خیرآبادی، زنده یاد پروین سلیمانی، زنده یاد داریوش اسدزاده، زنده یاد مهدی ودادیان و روح...، مفیدی به هنرمندی پرداخته اند. در خلاصه داستان این فیلم کمدی خانوادگی آمده است: «اکبر آقا که در یزد شیرینی پزی دارد از ترس دردسرهایی بچه دار شدن، تن به ازدواج نمی دهد، در صورتی که برادر کوچکش در اصفهان دارای همسر و چند فرزند قد و نیم قد است. او طی تماسی از اکبر دعوت می کند برای مآהל شدن و انجام کاری به اصفهان برود....»

تغییر خط چه آسیب و زبانی به فرهنگ ما زد؛ بنابراین باید آموزش و فراگیری خط فارسی را آسان کنیم و راه آن این است که اصلاحاتی انجام شود.

تأکید بسیاری از آن ها این بود که خط فارسی زیباترین خط جهان است که بر مبنای این خط هنر خوش نویسی هم به وجود آمده است و باید همه حروف الفبای فارسی باقی بماند تا از ابتدا بچه ها در خواندن متون کلاسیک مشکل پیدا نکنند. از نکته های جالب دیگر اینکه در تاجیکستان همانند فرهنگستان زبان فارسی، «کمیته دولتی زبان و اصطلاحات» تأسیس شده است که وظیفه دارد واژه سازی

کند؛ ولی چون زبان اداری بیشتر زبان روسی است و برخی مواکز رسمی نیز هنوز به همان زبان عادت دارند، وظیفه اول این کمیته اصلاح زبان از روسی به فارسی است. هم ایشان می گفت که برای واژه سازی اول باید سراغ متون فارسی برویم و واژه هایی را که داریم، پیدا کنیم تا در معادل سازی ها به ما کمک کند؛ مثل واژه «باج» که در شاهنامه است و می شود به جای معادل «گمرک» به کار برد؛ چنان که اکنون این واژه در ازبکستان استفاده می شود. تاجیک ها از «وند» ها هم خوب استفاده می کنند؛ مثلا به لامپ می گویند «فر وژانک»؛ یعنی از پسوند «ک» استفاده کرده اند. در بعضی بخش ها مثل بدخشان هنوز واژه های اصیل فارسی استفاده می شود. البته از یاد نبریم که واژه ها و اصطلاحات ممکن است در گونه های زبان فارسی متفاوت باشد که نه تنها بد نیست، بلکه در مجموع از ظرفیت زبانی فارسی حکایت می کند.

همشهری خود ما، دکتر علی رواقی، در «فرهنگ زبان تاجیکی»، واژه هایی را آورده است که معنای آن در ماوراءالنهر متفاوت با آن چیزی است که ما در ایران معنا می کنیم.

علیرضاخیدری روزنامه نگار

شاعران و ترانه سرایان پیشکسوت در حاشیه مراسم رونمایی از کتاب «باز هم شاعری کم آورده» عنوان کردند

جایگاه شعر خراسان در کشور درخشان است

مصطفی در ادامه به حضور شاعران جوان و ترانه سرایان حاضر در برنامه هم اشاره کرد و گفت: بسیار خوشحالم که در این محفل عزیزانی رامی بینم که تازه وارد این راه شده اند. آثار و شعرهای بسیار فاخر و زیبایی در این برنامه قرائت شده که این اتفاق برای من بسیار حائز اهمیت است. خیلی خوشحالم که خطه خراسان به چنین جایگاهی رسیده است و عزیزان با این کیفیت وارد این وادی شده اند.

● برای کارای پیشکسوتان سخت شده است

کلاهی اهری نیز درباره وضعیت آینده شعر در استان خراسان اظهار امیدواری کرد و گفت: انرژی نسل جوان که پشت سد شعر تراکم شده، باعث شده است شاعران هوشمندی داشته باشیم و شاعرانی را بشنویم که بسیار خوب هستند. شاعر پیشکسوت استان که در این برنامه حاضر شده بود، در ادامه افزود: حالا با این شرایطی که به وجود آمده، کار برای ما پیشکسوتان بسیار سخت شده است و کم کم باید فضا را در اختیار نسل جدید قرار دهیم. کلاهی اهری در پایان، شعری را برای علاقه مندان قرائت کرد که با استقبال خوب میهمانان و حاضران در برنامه همراه شد.

این راه بوده اند. معتقدم اگر ایشان نبود، من اصلا در این راه وارد نمی شدم. هیچ وقت خودم را در زمره افراد موفق نگذاشته ام اما رسیدن به همین مرحله هم به دلیل حضور و وجود پدر بزرگوارم بوده است. وی در ادامه به نام کتابش اشاره کرد و گفت: این کتاب سومین اثر من محسوب می شود و مربوط به بازه ای از زندگی من است و البته با برخی محدودیت هاتپیه شد.

ادبی شهردر کنار شاعران کشوری حضور داشتند، سمانه مصدق، شاعر توانمند و روشندل مشهدی، گفت: خوشحالم که بعداز سال ها وارد خانه دومم شدم. حضور در دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی برای من که نزدیک به سه سال و نیم از زندگانی ما را در آن سپری کردم، یادآور خاطرات فوق العاده ای است. از پدر عزیزم تشکر می کنم که اصلی ترین مشوق من در

هم که به عنوان مهمان در این برنامه حاضر بود، دقایقی برای حاضران در این برنامه غزل خواند. در پایان این برنامه، از بوستر کتاب «باز هم شاعری کم آورده» و نمایی شد. این برنامه با همکاری کانون شعر و ادب خراسان، کانون تاک و انجمن علمی ادبیات برگزار شد.

● خرسند از جایگاه شعر خراسان

در این همایش که چهره های فرهیخته